

Η Άπειρος χώρα

/ [Μουσική](#) / [Μουσική](#)

[Βασίλειος Χάδος, Συντονιστής Περιεχομένου Ενότητας Πολιτισμού - Πεμπτουσία](#)

Με τον όρο Άπειρος χώρα (*firma terra*) στη δωρική διάλεκτο, προσδιόριζαν οι ελληνόφωνοι θαλασσοπόροι της αρχαιότητας, τη γεωγραφική περιοχή της Ηπείρου. Ένας πολιτισμός καλά κρυμμένος πίσω από τους ορεινούς όγκους της Πίνδου και των Αγράφων και οριοθετημένος φυσικά από τα υδάτινα σύνορα της Αδριατικής και του Ιονίου Πελάγους.

Στις απομακρυσμένες κοινότητες της Ηπείρου διατηρούνταν μέχρι τις τελευταίες δεκαετίες του 20ού αιώνα, αρκετές από τις παλιές δομές αγροτο-ποιμενικής ζωής μια κλειστής κοινωνίας και οικονομίας, και παράλληλα πολλά από τα ζωτικά συστατικά ενός φθίνοντος, αλλά ζώντος λαϊκού πολιτισμού.

Μια μουσική διερεύνηση της περιοχής των δυο τελευταίων αιώνων μας οδηγεί αβίαστα στους ήχους και τα καμώματα ενός οργάνου που έχει ταυτιστεί με την μουσική της Ηπείρου, το κλαρίνο. Πρόκειται για ένα μουσικό φαινόμενο στη περίπτωση της δημοτικής μουσικής. Αν και είναι ένα όργανο που επικράτησε το τρίτο μισό του 19ου αι. στην περιοχή, η εξέλιξη της τεχνικής του, σε αντίθεση με αυτή των υπόλοιπων οργάνων, υπήρξε θεαματική σε σημείο να καθηλώσει όλα τα άλλα όργανα στο ρόλο του συνοδού και τα τελευταία μάλιστα χρόνια να λάβει πρωταγωνιστικό σολιστικό ρόλο.

Σήμερα ο μουσικός χάρτης της Ηπείρου αλλάζει. Οι ραγδαίες κοινωνικές εξελίξεις επηρεάζουν το λαϊκό μουσικό πολιτισμό τόσο, όσο ποτέ άλλοτε. Η ποικιλία και ο πλούτος που χαρακτήριζε τη συνολική ηπειρώτικη μουσική παράδοση, με την κάθε περιοχή να διατηρεί το δικό της μουσικό ύφος και τις δικές της διαφοροποιήσεις, χάνεται. Οι εναπομείναντες ακρίτες μουσικοί μεταφέρουν τη δράση τους στην πόλη των Ιωαννίνων. Τα προηγούμενα χρόνια έγινε μια προσπάθεια σημειολογική και θαρραλέα ταυτόχρονα, να ιδρυθεί μουσικό σχολείο στο χωριό Δολιανά του

Δήμου Πωγωνίου. Η προσπάθεια απέτυχε υπό το βάρος της αφομοιωτικής έλξης του παρακείμενου αστικού μητροπολιτικού κέντρου των Ιωαννίνων. Ωστόσο, η μουσική της Ήπειρου, με την περιβόητη πεντατονία και το ιδιότυπο χαρακτηριστικό οργανικό και φωνητικό της ύφος, τους δεξιοτέχνες μουσικούς και γλεντιστές της, θα παραμένουν μοναδική έκφραση της βαθιάς φύσης της δημοτικής μουσικής παράδοσης, συγκινητικά και πολύτιμα τεκμήρια του ελληνικού μουσικού πολιτισμού.

Ο μουσικός Θωμάς Χαλιγιάννης σε αποκλειστική του συνέντευξή στην «Πεμπτουσία» θίγει θέματα που αφορούν την προφορική μουσική παράδοση και τον τρόπο διδασκαλίας του κλαρίνου στην Ήπειρο.

%asdkmrgfeopzxcvgtyr%

<http://bitly.com/1H9Uy0D>